Автор: Абдиркенова Акбидаш
Пән: XXI ғасыр дағдылары
Сынып: Үйренуді үйрену
Бөлім: Үйренуді үйрену
Тақырып: Тәрбиенің жалпы әдістері

Оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтемеу):	Тәрбие әдістерінің қызметін түсіну, оларды педагогикалық жағдаятқа және білім алушылардың ерекшеліктеріне сәйкес таңдау, жауапкершілік пен ынтымақтастықты дамытуда қолдану.
Сабақтың мақсаты:	Тәрбиенің жалпы әдістерін қызметі бойынша ажырату; бір жағдаятты шешуге арналған екі әдісті салыстыру; білім алушының қадір-қасиеті мен дербестігін ескеретін тәрбиелік әрекеттер ретін жоспарлау.
Тілдік мақсаттар:	Білім алушылар тәрбие әдістерін сипаттайды, ықтимал әсерін талдайды және таңдауын дәлелдейді. Негізгі ұғымдар: тәрбие әдісі, түсіндіру, әңгімелесу, үлгі көрсету, жаттықтыру, педагогикалық талап, мадақтау, өзіндік бағалау. Сөйлеу үлгілері: «Бұл әдістің мақсаты — ...»; «Осы жағдаятта ... қолданған орынды, себебі ...»; «Білім алушының дербестігін сақтау үшін ...»; «Әдістің нәтижесін ... арқылы бақылаймын».
Күтілетін нәтиже:	Білім алушы тәрбие әдістерінің кемінде үш тобына мысал келтіреді; нақты жағдаят үшін екі әдістің мүмкіндігі мен шектеуін салыстырады; өзара байланысты екі әдісті қамтитын әрекеттер жоспарын және нәтижені бақылаудың екі көрсеткішін ұсынады.
Бағалау критерийлері:	1. Сананы қалыптастыру, іс-әрекет пен мінез-құлық тәжірибесін ұйымдастыру, ынталандыру әдістеріне орынды мысалдар келтіреді. 2. Екі әдісті жағдаятқа сәйкестігі және білім алушыға ықтимал әсері бойынша салыстырады. 3. Таңдауын жас ерекшелігі, қажеттілік немесе мінез-құлық себебі туралы ақпаратпен негіздейді. 4. Жоспарда нақты әрекеттерді, білім алушының қатысуын және нәтижені бақылаудың екі көрсеткішін қамтиды.
Құндылықтарды дарыту:	Құрмет: білім алушыны тыңдау, тұлғасына баға бермей, нақты әрекетті талқылау. Әділдік: келісілген талаптарды бірізді қолдану және жағдайдың себептерін ескеру. Жауапкершілік: әрекет салдарын түсініп, түзетуге қатысу. Ынтымақтастық: талаптар мен шешімдерді бірлесіп талқылау.
АКТ-ны қолдану дағдылары:	Бейнематериалдан негізгі ойларды іріктеу; электрондық кестеде әдістерді салыстыру; ортақ құжатта тәрбиелік әрекеттер жоспарын әзірлеу; кері байланысты әдеппен жазу. Жағдаяттарды талқылауда нақты білім алушылардың аты-жөні мен жеке деректері қолданылмайды. Интернет болмаған жағдайда қағаз материалдар ұсынылады.
Пәнаралық байланыс:	Педагогика: тәрбие әдістері мен оларды таңдау шарттары. Психология: мінез-құлық себептері, уәж және өзіндік реттеу. Қазақ тілі: белсенді тыңдау, нақтылау сұрақтарын қою және әдепті кері байланыс беру. Информатика: цифрлық ортада бірлесіп жұмыс істеу және жеке деректерді қорғау.
Бастапқы білім:	Білім алушылар тәрбиенің мақсаты, міндеттері мен мазмұны туралы түсініктерге ие. Құндылықтардың нақты әрекеттен көрінетінін біледі. Топтық жұмыс ережелерін келісу, кері байланыс алу және өзіндік бағалау тәжірибесіне сүйенеді.

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабақтың басы	Мұғалім «Бір ескерту барлық білім алушыға бірдей әсер ете ме?» деген сұрақ қояды. Қатысушылар жеке ойланып, жұпта жауаптарын талқылайды. Әдіс таңдауда нені білу қажет екенін атайды: жағдаят, әрекеттің себебі, жас ерекшелігі, бұрынғы келісімдер. Мұғалім сабақ мақсаты мен бағалау критерийлерін таныстырады.	https://www.youtube.com/watch?v=R2IVRbGGP8I

Сабақкезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабақтың ортасы	1. Бейнематериалмен жұмыс — 10 минут. Видеоны немесе тақырыпқа қатысты таңдалған үзіндісін қарайды. «Әдіс — мақсаты — қолданумысалы» кестесін толтырады. Мұғалім әдістерді қызметі бойыншажүйелеуге көмектеседі: сананы қалыптастыру; іс-әрекет пен мінез-құлық тәжірибесін ұйымдастыру; ынталандыру. 2. Жағдаятты талдау — 8 минут. «Топтық жобада бір қатысушы өз міндетін бірнеше рет уақытында орындамады» жағдаяты ұсынылады. Жұптар шешім қабылдамас бұрын қандай ақпарат қажет екенін анықтайды. Жеке әңгімелесу мен ортақ талапты қайта түсіндірудің мүмкіндіктерін салыстырады. 3. Әрекеттер жоспары — 12 минут. Топтар осы жағдаятқа екі әдісті үйлестіретін жоспар құрады. Алдымен қатысушының түсіндіруін тыңдайды, кейін орындалатын міндет пен мерзімді келісіп, қажетті қолдауды анықтайды. Нәтижені бақылаудың екі көрсеткішін ұсынады: келісілген міндеттің орындалуы және қиындық туғанда алдын ала хабарлауы. Қолдау қажет қатысушыларға «Себепті анықтау — әдісті таңдау — келісім — қолдау — нәтиже» құрылымы беріледі. Ерте аяқтағандар алғашқы әрекет нәтиже бермеген жағдайда жоспарды қалай өзгертетінін жазады.	https://www.youtube.com/watch?v=R2IVRbGGP8I
Сабақтың соңы	Топтар жоспарларын таныстырады. Тыңдаушылар әдістердің мақсатқа сәйкестігін, білім алушы пікірінің ескерілуін және нәтиже көрсеткіштерінің нақтылығын бағалайды. Әр топ бір ұсыныс негізінде жоспарын жетілдіреді. Мұғалім әдістің тиімділігі оны қолдану жағдайына, қарым-қатынас сапасына және бірізді қолдауға байланысты екенін қорытындылайды.	https://www.youtube.com/watch?v=R2IVRbGGP8I
Рефлексия	Қатысушылар сөйлемдерді аяқтайды: «Тәрбие әдісін таңдамас бұрын … анықтаймын»; «Білім алушының жауапкершілігін дамыту үшін … қолданамын»; «Әдістің әсерін … арқылы бағалаймын». Өз жоспарындағы бір негізді шешімді және қайта қарауды қажет ететін бір тұсты белгілейді.	https://www.youtube.com/watch?v=R2IVRbGGP8I